Tillägg till Svensk Insektfauna, kortvingar (Coleoptera, Staphylinidae) häfte 1 och 2

THURE PALM † & STIG LUNDBERG

Palm, T. & Lundberg, S.: Tillägg till Svensk Insektfauna, kortvingar (Coleoptera, Staphylinidae) häfte 1 och 2. [Additions to Svensk Insektfauna, Coleoptera, Staphylinidae parts 1-2.] - Ent. Tidskr. 114 (4): 161–171. Uppsala, Sweden 1993. ISSN 0013-886x.

The first two parts on Coleoptera Staphylinidae in the handbook series "Svensk Insektfauna" were prepared by the late Thure Palm and published in 1948 and 1961 respectively. In order to update this work, we here list the subsequent changes of nomenclature and the species that have been added to the Swedish fauna. Information is provided on the biology of many species, and characters for the identification of some of the added species are presented.

The late T. Palm, c/o R. Danielsson, Dept. Zoology, University of Lund, Helgonavägen 3, S-223 62 Lund, Sweden.
S. Lundberg, Skeppsbrogatan 9, S-972 38 Luleå, Sweden.

Introduktion

För att få behandlingen i Svensk Insektfauna 9, Coleoptera, fam. Staphylinidae Hft. 1 och 2 (Palm 1948, 1961b) à jour med senare framkommen litteratur och senare gjorda insamlingar och undersökningar, har vi av Entomologiska föreningens styrelse ombetts att utarbeta ett tillägg. Detta innehåller uppgifter om nytillkomna eller avförda arter med kompletterande bestämningstabeller, ändrad nomenklatur (enligt Silfverberg 1979 och Lundberg 1986) m m. Den gamla texten kvarstår sålunda i stort sett oförändrad. För att få bästa reda i framställningen har Silfverbergs omplacering av släkten och underfamiljer ej följts, ej heller har auktorsnamn inom parentes utsatts. I dessa avseenden begagnas samma mönster som i Klefbeck & Sjöberg (1960).

Kompletterande uppgifter i tilläggen hänvisar till figurnummer i originalhäftena (Palm 1948, 1961b), varigenom de lätt återfinnes. Många nya landskapsuppgifter har tillkommit efter utgivningsåren av huvudtexten. Dessa omnämnes ej här då de redovisats i den nya skalbaggskatalogen (Lundberg 1986).

Arbetet med tilläggen har vi fördelat så, att Palm i huvudsak svarar för utformandet av texten, figurer, litteraturhänvisningar, landskapsuppgifter i Hft. 1 och för underfam. Steninae och Euaesthetinae i Hft. 2. Lundberg svarar för landskapsuppgifter i Hft. 2, underfam. Oxytelinae och Oxyporinae, bestämningstabellen för släktet Thinobius, många primäruppgifter om fynden och en slutlig kontrollgranskning av samtliga uppgifter i båda häftena. Vid utredningen av kritiska arter inom släktet Bledius har vi haft god hjälp av Olle Trottestam (†) och renskrivningen av manuskriptet har gjorts av Bert Gustafsson, för vilket vi tackar.

Tilläggen förelåg som färdigt manuskript 23.V.1985. Då stora delar inaktualiserades vid publiceringen av den nya skalbaggskatalogen (Lundberg 1986), har en omfattande bearbetning av texten gjorts av Anders N. Nilsson, vilket vi också tackar för. Detta arbete har utförts efter Thure Palms bortgång 2.V.1987, och Thure har därför ej kunnat beredas tillfälle att granska den slutgiltiga texten. Då manuskriptet nu är betydligt kortare än i originalversionen, har det befunnits lämpligt att publicera det i Entomologisk Tidskrift och ej som tidigare var tänkt som ett eget häfte i Svensk Insektfauna.

Tillägg till häfte 1

Siffran i början av varje stycke är en sidhänvisning till Palm (1948).

30. *Micropeplus* förs numera till en egen familj, Micropeplidae (Lundberg 1986), i stället för som tidigare en underfamilj av Staphylinidae.

33. *M. latus* Hampe tillkommer som ny för Sveri-

ge, funnen i Ha och Sm (Gillerfors 1982). Arten står nära *M. fulvus* Er. och lever som denna i gammalt murket och fuktigt avfallsvirke vid sågar. Den har liksom *M. fulvus* 2 ryggribbor med tydlig punktur mellan ribborna, men skiljer sig från den arten bl a genom att skulderribban är starkt upphöjd och helt täckande täckvingens sidokant. Ribban är svagt vågformig. Mellanrummet mellan skulderribban och andra ryggribban är nästan lika brett som mellanrummet mellan denna och suturalribban. Ribban på den omböjda täckvingekanten är endast rudimentär. Liksom hos *M. fulvus* är clypeus hos hanen utdragen i en spets.

38. Släktet *Phloeobium* skall nu heta *Metopsia* Wollaston. *M. gallica* Koch. tillkommer som ny för Sverige och är funnen på Go (St. Karlsö) av Nils Linnman (i.l.): 1 hane 19.VIII.1984 i ett trutbo. Dessutom införd med virke från Frankrike till Ha: Varberg (Gillerfors 1988). Freude et al (1964:21) ger en beskrivning av arten. Den skiljes från *M. clypeatum* på att 6:e sternitens bakkant är djupare utskuren, mellan- och baktibierna vinklade, vid basen och i mitten smalare, i första tredjedelen och framför spetsen utvidgade samt också på hanens genitalier.

45. *M. nitidulus* Kr. tillkommer som ny för Sverige och är först funnen i Dr: Vansbro 19.IX.1952, 3 ex i en hög av ruttna svampar (Dahlgren 1953). Senare är arten också tagen i Sm, Vr, Hs, Jä och Ån, ofta i komposthögar med granbarr.

48. *Proteinus apicidens* skall nu heta *P. altaicus* Reitt. (Muona 1978)

49. *P. altaicus sensu* Sjöberg har senare beskrivits som en egen art, *P. hyperboreus* Muona.

56. Släktet *Anthobium* skall nu heta *Eusphalerum* Kraatz.

58. *E. ophthalmicum* Payk. skall nu heta *E. luteum* Marsh.

66. Släktet *Phyllodrepa* skall nu heta *Hapalarea* Thomson.

72. Som det antas i texten är den sibiriska arten *H. baicalensis* Bernh. ej funnen i Fennoskandien. De djur som beskrevs som *H. baicalensis* hör som förmodats till *H. sahlbergi* Luze.

80. *Omalium strigicolle* skall nu heta *O. brevicolle* Thomson.

81 *O. littorale* Kr. är numera ansedd som självständig art (Lohse 1960:32-34, Palm 1962:185-186). Den är för närvarande känd från Sk, Ha, Go, GS, Sö, Up och Nb samt från Norge, Finland och Danmark. Arten lever under tång vid havskusten, förmodligen som halobiont.

O. rugatum Muls. & Rey är också numera betraktad som självständig art (Lohse 1960, Palm 1962) och ej omnämnd i den gamla texten. Arten är hittills säkert dokumenterad från Sk - Dr, dock ej från GS, Nä och Vs. Dessutom funnen i Me, Jä och Nb. Dess levnadssätt synes överenstämma med det för *O. caesum* beskrivna.

Omalium littorale och *O. rugatum* står den i hela landet allmänna *O. caesum* Grav. mycket nära och kan skiljas från denna enligt följande kompletterade bestämningstabell:

1. Huvudet tätt, men ej utpräglat rynkigt punkterat, tinningarnas rundning (och därmed huvudets starka insnörning) antytt vinkelformad, börjar först tydligt bakom ögat. Antenner med svart eller brunsvart basled, i övrigt bruna eller gulbruna. Halssköldens framhörn något vinkligt och mycket smalt avsatta. Hanens penis apikalt avrundad. ....*littorale* Kr.

- Huvudet mycket tätt, något längdrynkigt punkterat, tinningarnas rundning (och därmed huvudets starka insnörning) börjar kort eller omedelbart bakom ögat. Halssköldens framhörn mer eller mindre avrundade. Hanens penis apikalt tillspetsad. 2

2. Tinningarnas rundning rätt stark och något tvär, börjar kort bakom ögat. Antennernas basled i regel mörk; särskilt i fjälltrakter förekommer dock exemplar med helt ljusa antenner. Halssköldens framhörn rätt smalt avrundade. Hanens penisspets i mitten rätt bred, rätt starkt avsmalnande både framåt och bakåt och därmed med betydligt rundade sidor, apikalt starkt tillspetsad. ....*caesum* Grav.

- Tinningarnas rundning flackare, början de omedelbart bakom ögat. Antennernas 1 - 5 leder i regel röda, i övrigt mörka, endast mycket sällan annorlunda färgade. Halssköldens framhörn rätt brett avrundade. Täckvingar baktill mer rynkigt punkterade än hos *caesum*. Hanens penisspets i mitten smalare och därför

med svagare rundade sidor än hos *caesum*, apikalt starkare tillspetsad.
.... *rugatum* Muls. & Rey

82. *O. imitator* Luze har avförts som nordisk art (Palm 1955:110). Arten har dock nyligen rapporterats från Finland.

O. muensteri Bernh. tillkommer som ny för Sverige. En hane är funnen av Nils Linnman (i.l.) den 28.IX.1982 i Nederkalix (Nb) vid sållning av sumpstrandförna intill älvbron på en lokal för *Deubelia picina* Aubé. Ytterligare en hane togs av Stig Lundberg den 17.V.1983 i Blåkölen domänreservat N om Niemisel (Nb) i mossa på granvindfälle. Arten är återfunnen på lokalen i Nederkalix i ett 40-tal ex 1988 och 1989. Dessutom funnen under vårvintern 1990 vid översvämning vid Tomtasjön, Rasbo s:n (Up) i ett 30-tal ex (S. Lundberg, B. Ehnström, Å. Lindelöw).

90. *Xylodromus affinis* Gerh. tillkommer som ny för svenska faunan, funnen i 1 ex den 10.XII.1979 i samband med en översvämning av Höje å vid Lund (Sk) (Baranowski 1980b). Sannolikt härstammade djuret från ett vattensorkbo, som fanns på platsen. Därtill 1 ex sållat under ljung vid Ljunghusen (Sk) den 26.X.1985 av A. Dufberg (i.l.).

94. *Orochares angustatus* Er. tillkommer som ny för Sverige, funnen i 1 ex av Nils Linnman på Lidingö (Up) den 8.XI.1959 (Linnman 1965). Sedermera har arten också rapporterats från Sk och Sm. Baranowski (i.l.) har meddelat att han i de entomologiska samlingarna på Zool Museet i Lund upptäckt 3 äldre ex, ett insamlat 3.XI.1921 (coll. T.O. Fredlin) och ett annat 18.XI.1929 (coll. N. Burrau), båda i trakten av Lund, Det tredje exemplaret (coll. D. Gaunitz) härstammar från Korsberga (Sm) och har erhållits i december 1925. För mer än 60 år sedan togs alltså det första svenska exemplaret, och samtliga hittills kända fynd tyder på att arten är ett "vinterdjur".

96. *Mannerheimia divergens* skall nu heta *M. brevipennis* Motsch. Den synes uteslutande vara en skogsart av östligt ursprung, beskriven på sibiriskt material.

99. Släktet *Lathrimaeum* skall nu heta *Anthobium* Samouelle.

102. *A. fusculum* Er. tillkommer som ny för Sverige, insamlad vid Ripa i östra Skåne 3.X.1976 i 1 ex och därefter hösten 1978 och 1979 återfunnen på samma plats av flera samlare (Lundberg 1980). Marken i Ripa är sandig med sparsam vegetation, och på liknande lokaler lever arten också i Mark Brandenburg enligt Uhlig (1981:151). Den uppges där vara utpräglat psammophil på vegetationslösa eller mycket glest bevuxna och väl belysta sandytor, ibland med enstaka tallar, där arten erhålles genom förnasållning vår och höst. De tidigare fåtaliga fynden av *A. fusculum* i Danmark har gjorts "på sandbekker" (två jylländska lokaler). Arten är nu också känd från Finland (Ruutanen i.l.) och Bengt Ehnström påträffade den i 3 ex 11.IV.1981 i Up vid Dalälvens mynning medan snön ännu låg kvar på marken.

109. Släktet *Arpedium* omfattar numera endast *A. quadrum* Gr., medan övriga arter förs till släktet *Eucnecosum* Reitter.

112. *E. brachypterum* var. *gyllenhali* Sahlb. tillkommer som ny för Sverige och är av flera samlare rapporterad från Bl - Sm, Vg, Ds, Sö - Dr, Jä, Ån, Nb, Pi - To. Främst tagen med bilhåv och fönsterfällor.

E. norvegicum skall nu heta *E. tenue* LeConte

121. Den art som benämndes *Lesteva fontinalis,* vilken nu är påträffad även i Sverige, skall nu heta *L. hanseni* Lohse. Artnamnändringen (Lohse 1953) tillkom efter en ingående studie av släktet i Mellaneuropa, vilken visade att den i Danmark funna *L. fontinalis* (sensu Hansen) ej är identisk med Kiesenwetters *L. fontinalis* och följaktligen måste nybeskrivas. *L. hanseni* finns också i nordvästra Mellaneuropa, men inte *L. fontinalis* Kiesw. I Sverige togs *L. hanseni* först 26.VI.1946 av Lundblad (1953), som erhöll 1 ex på västsidan av Ivö (Sk) alldeles invid stranden av sjön i en liten mossbevuxen träränna, som ledde vatten från en källa. Senare är arten tagen av flera samlare i Sk, bl a i Skäralid samt i Ha.

Släktet *Geodromicus* skall nu heta *Psephidonus* Gistel. Vårt nuvarande artbestånd av släktet har utretts i Palm (1961a). I uppsatsen ingår en ny bestämningstabell med teckningar samt uppgifter om de olika arternas då kända förekomst och levnadssätt.

P. plagiatus F. är numera uppdelad i två självständiga arter: *P. plagiatus* F. med ab. *subnigritus* Lohse och *P. nigrita* Müll., tidigare uppfattad som abberation till *P. plagiatus.* De båda arterna skiljs säkert på hanens genitalier. Hos *P. plagiatus* är penis något kortare än paramererna, sällan så långa som dessa och utan tydlig köl i mitten, hos

P. nigrita något längre än paramererna och med en tydlig, lång och tämligen skarp längdköl i mitten. På yttre karaktärer kan arterna (och då främst honor) vara svåra att skilja åt. Huvudformen av *P. plagiatus* har på vardera täckvingen alltid en tydlig, långsträckt, röd fläck, medan *P. nigrita* alltid har enfärgat svarta täckvingar. Ab. *subnigritus* skiljs från huvudformen genom färgen på täckvingarna, vilkas röda fläckar är mycket svagt framträdande och på orena djur svåra att upptäcka. Sådana honor av *P. nigrita* kan följaktligen vara svåra att identifiera. Båda arterna har det levnadssätt, som anges i huvudtexten, varemot deras landskapsutbredning ännu måste anses som ofullständigt känd. Säkra fynd har hittills fastställts för *P. plagiatus* (huvudformen) från Sm, Öl, Go, Ög, Vg, Ds - Nb och alla Lappmarker utom Ås; för ab. *subnigritus* från Vr, Dr, Jä, Vb, Nb och Ly; för *P. nigrita* från Öl, Ög, Vr, Dr, Hs, Hr, Jä och To. Av dessa uppgifter att döma har *P. subnigritus* en mera nordlig utbredning än huvudformen och beträffande frekvens torde *P. nigrita* vara sällsyntare än *P. plagiatus*. Dock ger dagboksanteckningar upplysning om att *P. nigrita* skulle ha varit talrikt förekommande i Ombergstrakten vid Vätternstranden under stenar på sand eller grus och i sprickorna på små fuktigt liggande träbitar.

123. *P. hoejeri* Palm, är en art som skall läggas till. Den beskrevs (Palm 1961a) efter exemplar från Sk:Skäralid och Go:Hoburgen, tagna 11.VIII.1952 (leg. J. Höjer) resp. 24.VI.1947 (leg. S. Åberg). Denna art står *P. longipes* nära, men skils lätt från denna på större storlek och tvåfärgade täckvingar, som har rödbrun grundfärg, sido- och bakkanter och en stor, vinkelformad fläck framtill bakom skutellen mörk. Även hos hangenitalierna finns olikheter. Redan 1934 hade Nils Linnman (1963) i stort antal anträffat sannolikt samma art på St. Karlsö (Go). Dessa ex är genomsnittligt något mindre än Skäralid-djuren, men stämmer i övrigt i alla väsentliga punkter väl överens med dem. Märkligt är emellertid, att levnadssättet hos Skäralid-djuren rätt betydligt avviker från de gotländskas. De förstnämnda var ej som de senare stranddjur under klappersten utan hade tagits på den bokskogsklädda Söderåsen, dock i bäckdalen på grus, där grundvatten sipprade fram. Arten erhålles vid sållning av det glesa och fuktiga växttäcket, som huvudsakligen består av mossor och lavar. Undersökning av ett större material kan möjligen bringa klarhet i artfrågan.

Tillägg till häfte 2

Siffran i början av varje stycke är en sidhänvisning till Palm (1961b).

8. Släktet *Coprophilus* skall nu heta *Elonium* Samouelle.

Släktet *Acrognathus* skall nu heta *Manda* Blackwelder.

11. Släktet *Ancyrophorus* skall nu heta *Ochthephilus* Mulsant & Rey.

12. Av släktet *Thinobius* Kiesw. har nytt material insamlats under de senare åren, vilket förändrat utbredningsbilden samt också klarlagt vilka arter vi har. Flertalet av dem synes vara utpräglat nordliga. Vidare har Smetana beskrivit flera nya arter, Israelsson (1978) avbildat genitalierna för många arter och Lohse (1984) beskrivit en art, som förväxlats med *T. pusillimus* Heer och visat sig förekomma även i Sverige. Då detta medfört stora förändringar i bestämningstabellen, har denna i sin helhet omarbetats. Säkrast skiljes arterna i grupp 4 på hanens genitalorgan.

Artöversikt till Thinobius.
Figurhänvisningar till Palm (1961b) anges med P.

1. Tinningar tämligen rätlinjigt avgränsade, så långa som eller något längre än ögonen, dessa rätt fint facetterade. Huvudets översida mer eller mindre tillplattad och med intryckningar. 2

- Tinningar rundade, tydligt kortare än ögats största bredd, ögon grovt facetterade. Huvudets översida jämnt välvd. 4

2. Tinningarnas sidor parallella eller bakåt svagt konvergerande (P Fig. 3 B). Halssköld svagare tvärbred, ca 1/5 bredare än lång. Längd: 1.6 - 1.9 mm. .... *longicornis*

- Tinningarnas sidor bakåt tydligt divergerande (P Fig. 3 C-D). Halssköld starkare tvärbred, minst 1/4 bredare än lång. 3

3. Något större och kraftigare, 2,0-2,3 mm. Tinningarnas sidor bakåt starkare divergerande. Antennernas 5-10 leder tydligt transversella, även 4 leden något bredare än lång. Halssköld något mindre tvärbred och bakåt något mindre avsmalnande (P Fig. 3 C). .... *brundini*

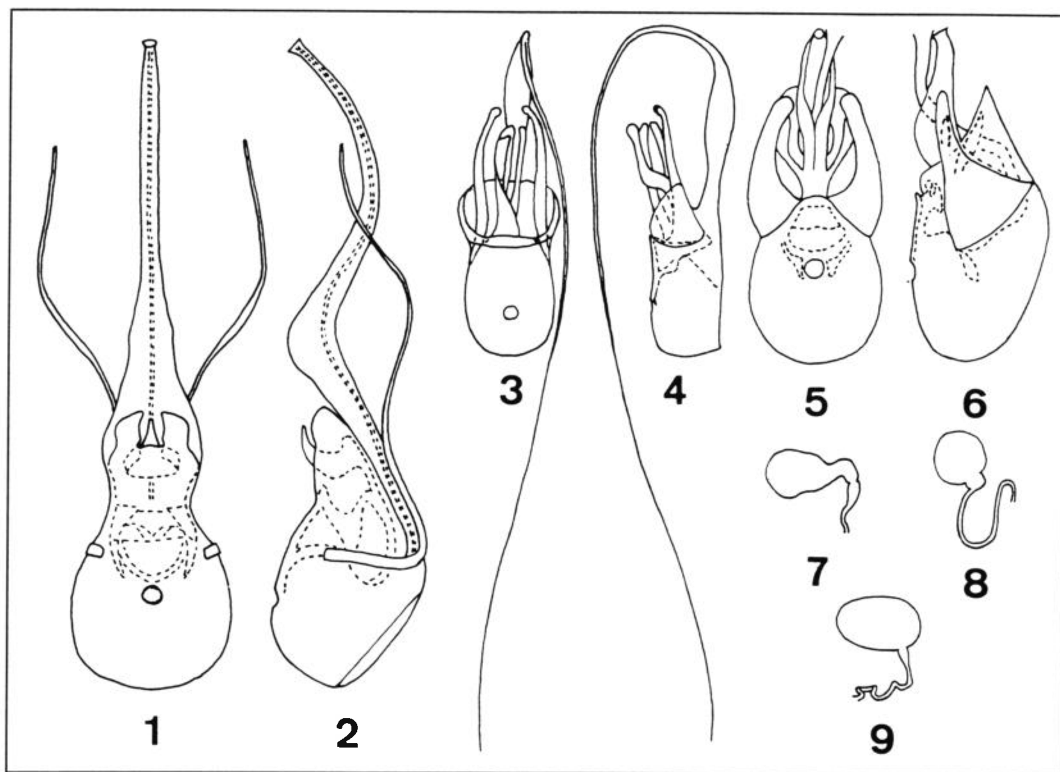

Fig. 1-9. Aedeagus (1-6) och spermatheca (7-9) hos ***Thinobius****. - 1, 2, 7.* ***T. praetor*** *Smetana. - 3, 4, 8.* ***T. flagellatus*** *Lohse. - 5, 6, 9.* ***T. brevipennis*** *Kiesenwetter. - 1, 3, 5. Underifrån (from below). - 2, 4, 6. Från höger (from the right). - Efter Israelsson 1978.*

- Något mindre och slankare, 1,8-2,0 mm. Tinningarnas sidor bakåt något svagare divergerande. Antennernas 5-10 leder ungefär så långa som breda, 4 leden tydligare längre än bred. Halssköld något starkare tvärbred och bakåt något mera avsmalnande (P Fig. 3 D). .... *munsteri*

4. Genomsnittligt större och kraftigare, 1,0-1,6 mm. Antennernas 4-10 leder (särskilt led 5 och 7) tydligt längre än breda (P Fig. 3 G). 5

- Genomsnittligt mindre och spädare, 0,9-1,3 mm. Antennernas 4-10 leder mer eller mindre tvärbreda. 6

5. Smalare och parallellare. Halsskölden längre med svagare avsmalning framåt och bakåt. Normalt mörkare svartbrun och genomsnittligt mindre. Aedeagus och spermatheca som i Fig. 1, 2 och 7. .... *praetor*

- Bredare, framför allt är halsskölden bredare och kortare med starkare avsmalning såväl framåt som bakåt. Normalt med ljusare bruna täckvingar och genomsnittligt större. Aedeagus som i P Fig. 4 G. .... *crinifer*

6. Halssköld starkare tvärbred, nästan 1/2 gång bredare än lång. Täckvingar kortare, bredare och mindre parallellsidiga, vid skuldran blott 1/3 - 1/2 gång längre än halsskölden längs mittlinjen (P Fig. 3 I). Längd 0,9-1,0 mm. Aedeagus och spermatheca som i Fig. 5, 6 och 9. .... *brevipennis*

- Halssköld mindre starkt tvärbred, ca 1/3 bredare än lång. Täckvingar längre, smalare och mer parallellsidiga, vid skuldran ca 4/5 längre än halsskölden längs mittlinjen (P Fig. 3 H). Längd 1,0-1,3 mm. 7

7. Kortare och mörkare antenner som lagda

bakåt når till slutet av täckvingens främre tredjedel. Aedeagus och spermatheca som i Fig. 3, 4 och 8..*flagellatus*

- Längre och helt ljusa antenner som lagda bakåt når mitten av täckvingarna. Aedeagus som i P Fig. 4 I..................................*pusillimus*

14. *T. brundini* Scheerp. Förutom vid Abisko i Sverige endast känd i 1 ex. från To: Årosjokk vid Kalixälven (leg. S.O.Ulefors 1.VIII.1968).

T. munsteri Scheerp. Förutom vid To: Abisko nu också tagen i flera ex. i Jä vid Jormlien, tillsammans med bl a *T. crinifer strandi* Smetana.

15. *T. longipennis* Heer i huvudtexten innefattar de två arterna *T. praetor* Smetana och *T. crinifer* Smetana *T. praetor* har en vidsträckt utbredning i norra Sverige, där den främst tas på grusbankar vid mindre bäckar i skogslandet men även på liknande lokaler vid stranden av större älvar. Hittills är den rapporterad från Vr, Hs, Me, Ån, Vb, Nb, Pi och Lu. Arten förekommer också i Norge, Finland och Danmark.

T. crinifer Smetana uppträder i två raser, *T. c. crinifer* Smetana och *T. c. strandi* Smetana. Den sistnämnda är ursprungligen beskriven som särskild art (Smetana 1960), men säkra genitalskillnader finns knappast. Däremot tycks *T. c. strandi* konstant vara större och kraftigare byggd än huvudarten. I Sverige är endast *T. c. strandi* tagen förutom i Frostviken och Jormlien (Jä), i Hr och i ett par ex vid bilhåvning i Vs. Detsamma gäller Norge och Finland, där blott *T. c. strandi* är funnen. I Danmark är däremot *T. c. crinifer* (men ej *T. c. strandi*) känd genom några gamla museiexemplar, som härstammar från Nordsjälland och sannolikt tagna i en numera försvunnen sandgrop i Geelskov.

T. brevipennis Kiesw. är dels återfunnen i ett par grustag i Sk, dels också i ett grustag på Go (huvudön), vid bäcken Ridonjira på Nuoljas ostsluttning i To och vid bilhåvning i Nb. Åtminstone fyndet i To torde ha anknytning till utbredningen i Norge, där arten sedan huvudtexten skrevs är nytillkommen.

16. Under det felaktiga namnet *T. pusillimus* Heer har *T. flagellatus* Lohse rapporterats som tagen i stort antal i ett grustag vid Persön i Nb, där den också erhållits vid bilhåvning nära Luleå vid några tillfällen (Lundberg 1972a). Dessutom är arten funnen i grustag i Up, i fönsterfällor på en myr i Vs samt vid bilhåvning i Dr. Den har nyligen beskrivits (Lohse 1984), och såväl det svenska som finska materialet har visat sig tillhöra denna art. Både *T. flagellatus* och *T. pusillimus* (Fig. 3-4 resp. P Fig. 4 I) kännetecknas av att hanens aedeagus är försedd med ett mycket långt, hårliknande bihang (flagellum). Bägge arterna förekommer i Mellaneuropa, men *T. pusillimus* enligt vår nuvarande kännedom ej i de nordiska länderna.

17. Släktet *Trogophloeus* skall nu heta *Carpelimus* Kirby.

22. *C. heidenreichi* L.Benick tillkommer som ny för Sverige, hittills känd i 1 ex (leg. P. Prütz), som tagits 10.VI.1980 med bilhåv vid Margretetorp i nordöstra Sk (Lundberg 1982a) och i 1 ex (leg. A. Dufberg) taget 4.V.1986 vid Ljunghusen i sydvästra Sk (i.l.).

25. *C. schneideri* Ganglb. tillkommer som ny för Sverige, funnen dels på slambankar vid havskusten i Vg: Göteborg och Bo: Solberga 26.VI.1972 resp. 22.VII.1972 (Huggert 1974), dels i *Bledius*-gångar på sandig havstrand i Ha: Vallda Sandö 17.X.1976 (Lundberg 1978).

28. De under *Oxytelus* upptagna arterna förs nu till de två släktena *Oxytelus* och *Anotylus* Thomson. Kvarstår som *Oxytelus* gör arterna *O. fulvipes, O. laqueatus, O. piceus* och *O. sculptus.*

33. *O. migrator* Fauv. tillkommer som ny för Sverige. De först publicerade exemplaren upptäcktes av G. Dahlgren (1980) 26.V.1978 i Sm (Hossmo nära Kalmar), där arten då tycktes ha en fast stam i en ganska blöt komposthög med köksväxtavfall, bestående av rödbetor, potatis, tomater, äpplen m m, inkl. bladen; däremot saknades den i närliggande ogräshögar med svinmålla. Sedermera har arten, som tydligen fort håller på att spridas, också rapporterats från Sk, Ha, Go (huvudön), Ög, Up och Nb. De flesta exemplaren har där erhållits vid bilhåvning, andra i gödselhögar av huvudsakligen hästspillning. Denna art beskrevs från Japan, men har snabbt invaderat Europa och är nu närmast oss också funnen i Danmark och Finland. Den är lätt att känna igen, liknar *O. sculptus* på grund av stora ögon, men är mycket mindre, högst 3 mm. Vidare är halsskölden glänsande, utan mikroskulptur, medan den hos *O. sculptus* är delvis chagrinerad och matt. En utförligare beskrivning ges av Dahlgren (l.c.).

A. mutator Lohse. står *A. sculpturatus* mycket

nära och enligt auktor är den betydligt sällsyntare än denna i Mellaneuropa, hittills blott känd från Nordvästtyskland (Lüneburgerheide och Holstein) och där förekommande under spillning och as i skogsområden. Arten har även påträffats i Danmark (Hansen 1969) på flera lokaler (Dyrehaven, Lejre och Nivå) där den tagits sommartid i hjort- och rådjursspillning, 1 ex. också i en mullvadsgång. Den bör nog kunna finnas även hos oss och väl då närmast i Skåne. Honor av de båda arterna kan ej säkert åtskiljas, däremot hanarna relativt lätt på paramerer och sekundära könskaraktärer enligt följande:

Sjätte bukledens tvärintryck djupt, framtill tydligt och rätt kraftigt avgränsat, de två knölarna på ledens bakkant på insidan med bräm av korta, gula hår. Paramerer (som bör lösgöras från aedeagus) starkt utvidgade, med rundat, platt skedformigt spetsparti (Freude et al. 1964:84) *sculpturatus*

Sjätte bukledens tvärintryck grunt, framtill otydligt avgränsat, knölarna utan hårsöm. Paramerer har smalt spetsparti och är något utvidgade strax bakom spetsen (Freude et al. 1964:84) ....*mutator*

34. *A. petzi* Bernh. tillkommer. Den är sållad i 1 ex i Sk: Kåseberga 7.V.1977 (P. Cederström i.l.). Arten står nära *A. nitidulus*, men har punkturen på framkropp och täckvingar enkel i stället för längsrynkig. Halsskölden har glesare punktur och svagare fåror. Den är närmast känd från Österrike.

A. clypeonitens Pand. är funnen i antal i komposthögar i Danmark i trakten av Köpenhamn, de första 9.V.1982 (Hansen & Mahler 1985). Arten är närstående till *A. tetracarinatus* och *A. complanatus*, men lätt skild från den förra på halssköldens blanka längdkölar, den blanka, endast svagt chagrinerade munskölden och framskenbenens inskärning. Från *A. complanatus*, som har liknande skulpturerad framkropp, avviker den med tydligt mindre storlek och med avsaknad av köl längs ögats innerrand. Svart, täckvingarna i regel brunt genomskinande, benen gula eller brungula, låren något mörkare, antennerna svarta. Längd 2,0-2,4 mm. Arten är vitt utbredd i Syd- och Mellaneuropa, från den Iberiska halvön i väst till Mindre Asien och Kaukasus i öst.

A. tetratoma Czwal. har i Silfverberg (1979:19) felaktigt angivits för Sverige, men torde i de nordiska länderna blott vara påträffad i Finland. I Tjeckoslovakien (Plesivec) har Löbl (1961) 22.IV.1960 funnit den då för landet nya, överallt som mycket sällsynt ansedda arten i omkring 600 ex i rådjursspillning, något som visar att även rariteter av detta släkte stundom på den "rätta lokalen" kan uppträda i enorma mängder.

35. *A. clavatus* A. Strand tillkommer som ny för Sverige. De första svenska exemplaren har konstaterats från Up, Vs, Dr och Gä (Palm 1963b). I den uppsatsen beskrives också utförligt(med teckningar) hur *A. clavatus* skiljs från närstående arter. Sedermera har arten visat sig vara rätt vanlig och vida spridd i Sverige. Den är nu känd från Sk - Gä utom från Öl, Go, GS och Bo. Dessutom är den funnen i Vb och Nb och har framför allt erhållits i älg- och grävlingspillning. I övriga nordiska länder förekommer arten förutom i Norge, varifrån den beskrivits, också i Finland, men synes ännu ej vara påträffad i Danmark och ej heller i Mellaneuropa.

A. saulcyi Pand. är också en nykomling i den svenska faunan. Ännu är arten blott känd i ett fåtal ex från Skåne där det första, en hane, erhölls i Örup 30.IV.1973 av A. Dufberg (1975:25) ur ett sållprov taget vid basen av almstammar. Senare (i.l.) har arten återfunnits på samma plats av A. Carlsson och i Ålabodarna av P. Cederström. Den uppges utomlands vara bunden till underjordiska däggdjursbon, främst mullvad. Förmodligen kan arten visa sig förekomma även i andra landskap, där mullvad lever.

49. *Bledius spectabilis* Kr. och *B. germanicus* Wagner råder det fortfarande ej full klarhet om. *B. germanicus* har i huvudtexten upptagits som underart till *B. spectabilis*, men anses nu på grund av aedeagus-olikhet vara en självständig art. Olle Trottestam arbetade före sin död med detta och andra *Bledius*-problem. I England har Tottenham (1954) samt i Mellaneuropa Horion (1963) och Lohse (1978) behandlat dessa arter utan att frågan fått sin slutgiltliga lösning. Som läget nu är, tycks det svenska materialet uteslutande tillhöra *B. germanicus*, medan det danska omfattar båda arterna (Trottestam i.l.). Vår art är nu känd från Bl, Go (huvudön) och Up (se även Hansen & Mahler 1985).

50. *B. dama* Motsch. (*B. bicornis* Germ. nec Block) är funnen som ny i Danmark, på Själland (Amager) och Jylland (Skallingen), på den sistnämnda halvön tillsammans med *B. spectabilis*, *B. furcatus* och *B. diota* (Hansen 1969). Arten står *B. diota* mycket nära, men skiljs från denna enligt Freude et al (1964:91) på följande sätt:

Svart, täckvingar mörkbruna, deras ytterrand och bakre vinkel ofta gul. Antennbas och ben brunröda. Täckvingar kraftigt och tätt punkterade. Pannhornen hos hanen vinkligt avtrubbade. Större, 4,5 - 6 mm. .... *dama*

Svart, täckvingar gulbruna eller rödaktiga, tämligen fint och glesare punkterade. Pannhornen hos hanen enkelt tillspetsade och vid spetsen något inåtböjda. Något mindre, 3,8 - 5 mm. ..*diota*

52. *B. atricapillus* skall nu heta *B. praetermissus* Williams.

53. *B. fracticornis* skall nu heta *B. gallicus* Gravenhorst.

55. *B. crassicollis* Lac. har visat sig vara den närstående *B. occidentalis* Bondr. Detsamma gäller det danska materialet (Mahler 1987).

55. *B. erraticus* Er. och *B. fontinalis* Bernh. (*B. bosnicus* Bernh.). Den senare tas av Palm (1961b) upp som underart till *B. erraticus* i enlighet med den dåtida uppfattningen. Därvid påpekades emellertid ganska stora olikheter mellan de båda formerna. Nu anses de emellertid (t.ex. Freude et al 1964:96), liksom ursprungligen, som självständiga arter. På detta tyder också deras i vårt land helt skilda utbredning och förekomst i olika miljöer. *B. erraticus* är sålunda hittills blott känd från Skåne, *B. fontinalis* enbart från fjälltrakter i Jämtland och Torne lappmark.

57. *B. baudii* Fauv. togs av Klefbeck & Sjöberg (1960:60) felaktigt upp under namnet *B. agricultur* Heer (*B. pygmaeus* Er.). *B. baudii* är i Sverige funnen i Sk och på GS.

60. *B. larseni* skall nu heta *B. annae* Sharp. Möjligen är detta endast en variant av *B. fuscipes* Rye.

61. *B. kutsae* E.Kangas är sannolikt endast en variant av *B. fuscipes* (Trottestam i.l.). Något nytt fynd har ej gjorts.

62. *B. litoralis* Heer tillkommer som ny för Sverige, funnen av T.-E. Leiler och P. Prütz i Medelpad vid Lögdö bruk N Indalsälvens mynning 11-15.VII.1977 i efter översvämningar med tunt lager av lera belagda sandrevlar rätt långt från vattenlinjen (Leiler & Prütz 1977). Arten är senare tagen av flera samlare på lokalen ifråga.

B. denticollis Fauv. Några exemplar så benämnda (leg. Gösta Svensson) har rapporterats från Vg: Boråstrakten, tagna på sandstrand vid Ätran den 17.VIII.1955 (Lundberg 1969). Dessa har dock senare befunnits vara felbestämda och identiska med *B. opacus* Block.

B. denticollis har emellertid senare påträffats i Ångermanland, där 5 ex (det. Trottestam) erhållits 1.VII.1982 i samband med en inventering vid Öre älv (Nilson & Lundberg 1985). Två ex togs på Lillnäset i fångstfällor på sandstrand. *B. denticollis* är som i huvudtexten anges också funnen i Norge, däremot ej i Finland, där så benämnda ex varit felbestämda (Trottestam i.l.). *B. denticollis* kan skiljas från *B. opacus* enligt följande:

Halssköld bakåt starkare avsmalnande, framför de tydligt markerade bakhörnen mer eller mindre insvängd (Freude et al. 1964:94). Täckvingar bruna, vid basen och suturen successivt övergående i svart, tätare punkterade, avståndet mellan punkterna nästan mindre än deras diameter. Ögon mer framskjutande. Hos ab. *obtusicollis* är halssköldens bakhörn ej rätvinkliga utan avtrubbade. Längd 3,8 - 4,5 mm. .... *denticollis*

Halssköld bakåt svagare avsmalnande, alltid med rätvinkliga bakhörn (Freude et al. 1964:94). Täckvingar gulröda, vid basen och suturen kontrasterat svärtande, mindre tätt punkterade, punktavstånden något större än punktdiametern. Ögon mindre framskjutande. Längd 4,3 - 5,0 mm. .... *opacus*

62. *B. fennicus* E.Kangas ansågs av Trottestam (i.l.) ej vara en självständig art utan en underart till *B. poppiusi*.

B. pallipes Grav. anses numera sannolikt vara synonym med *B. annae*.

B. condensus E.Kangas och *B. pudens* E.Kangas. För dessa har beskrivningar aldrig publicerats, men de är ändå upptagna i Klefbeck & Sjöberg (1960:60). Sannolikt är det inga självständiga arter utan tillfälligt avvikande former av andra arter (Trottestam i.l.).

63. *B. arenarius* skall nu heta *B. fergussoni* Joy. Denna är företrädesvis en havskustart på flacka sandstränder och har en tämligen jämn utbredning från Sk upp till Nb. Beläggexemplar för ett äldre fynd från Lu har vi för kontroll ej lyckats hitta. Ett fynd så långt från havskusten och i en från denna helt avvikande miljö verkar högst tvivelaktigt och kan månhända bero på felbestämning eller felaktig etikettering.

72. *S. bipunctatus* skall nu heta *S. comma* LeConte.

74. *S. sibiricus* J.Sahlb. Denna som mycket sällsynt ansedda art är numera funnen i stort antal i Lu och To. Dess levnadssätt har ingående beskrivits av Lundberg (1982b). Arten påträffas mest i fuktig mossa, såväl *Sphagnum* som husmossor, där vatten i branta sluttningar droppar från hällar och stenar. I sällskap med *S. sibiricus* förekommer ofta *Ocyusa grandiceps* J.Sahlb. talrikt och *Atheta piligera* J.Sahlb. enstaka. Enligt Puthz (1967b:236) hör *S. sibiricus* till undersl. *Parastenus* och ej som tidigare ansetts till *Stenus* (s.str.).

77. *S. excubitor* skall nu heta *S. gallicus* Fauvel. Den riktiga *S. excubitor* har visat sig vara en annan art (Puthz 1967a:288-292), se nedan.

78. *S. rogeri* skall nu heta *S. providus* Erichson.

87. *S. rossicus* skall nu heta *S. excubitor* Erichson. Namnet *excubitor* har tidigare felaktigt använts för den art som nu skall heta *S. gallicus*, men sedan Puthz (1967a) granskat typerna och undersökt ett rikligt mellaneuropeiskt material, har klarhet erhållits. *S. gallicus* hör till *Stenus* (s.str.) och *S. excubitor* till *Nestus*, bägge självständiga arter med delvis något varierande yttre karaktärer. Så är t ex benfärgen ("svart hos *gallicus*, rödbrun hos *excubitor*") ej ett säkert artskiljande kännetecken. Bäst skiljs arterna på undersläktkaraktärerna (Palm 1961b:69), på olika slags bakkroppskölar, varvid dock är att märka, att dessa stundom kan saknas eller vara otydliga och svåra att upptäcka, men framför allt och lättast på penisspetsens utformning. Spetsen är hos *gallicus* (Freude et al. 1964:112) platt, kragaktigt avsatt och ytterst kantad med några borst, hos *excubitor* (115) apikalt starkt och spetsigt avsmalnande, längst ut en aning avrundad, mycket lik motsvarande del hos *morio* (Palm 1961b:Fig. 16 M).

De båda sällsynta arternas utbredning är ännu ofullständigt kända. Säkra ex föreligger hittills av *gallicus* från Sk, Ha, Sm, Vg, och Bo; av *excubitor* från Go (huvudön) och Up samt också från Danmark och Finland. Levnadssättet torde vara tämligen likartat hos arterna. Båda är mest tagna tidigt på våren (mars-april) eller på hösten (september-oktober). Biotopen för *gallicus* från ett 10-tal sydsvenska lokaler (Palm 1966:45) kan sammanfattningsvis sägas vara löv- och barrskog av lundartad typ i blockig och stenig terräng med riklig förna av löv och kvistar, där djuren erhållits genom sållning. För *excubitor* gäller tidigare uppgifter (Palm 1961b:88). Senare har ytterligare 3 ex tagits under liknande förhållanden vid sjön Valloxen och 1 ex i en fuktig lövkompost nära Uppsala (Up, leg. Palm).

90. *S. confusoides* skall nu heta *S. vinnulus* Casey. Denna företrädesvis nordliga art är numera tagen även i södra Sverige: Vg (exemplar i Naturhistoriska museet i Göteborg) och Ha (Dagås 1 hane, leg. Gillerfors).

91. *S. ampliventris* J.Sahlb. (*S. linnaniemii* Renk.) har anmälts som ny för Sverige (Lundberg 1972b). Vid senare kontrollbestämning har samtliga ex visat sig vara *S. ageus* (Lundberg 1991).

92. *S. gerhardti* skall nu heta *S. ageus* Casey.

93. *S. kongsbergensis* Munster tillkommer som ny för Sverige (Lundberg 1972a), funnen i flera ex juni-juli 1966-68 på Haparanda Sandskär (Nb) genom sållning av förna under en- och lövbuskar på mycket torr, sandig mark. Sedermera har ännu 1 ex tagits dels 15.VII.1968 i Högsböle (Nb) dels 3.VIII.1971 i en granbarrhög vid Robertsfors (Vb) (Persson 1975).

S. cautus skall nu heta *S. europaeus* Puhtz. Genom genitalundersökning av typerna till *S. cautus* och *S. vafellus* har Puthz (1966a:111-120) kunnat fastställa, att de feltolkats och måste byta namn. *S. europaeus* är en vanlig art funnen i nästan alla svenska landskap Sk - Lu, dock ännu ej rapporterad från GS, Vs, Ås och Ly.

94. *S. vafellus* skall nu heta *S. cautus* Er. (se ovan). Denna art är i regel sällsynt och hittills blott säkert känd från Sk, Öl och Ög. Vid Sk: Arlöv togs den (Palm 1963a:116,119) 30.V. och 29.VI.1962 i stort antal och sågs även kopulera under örtrester och stenar på fuktig, humusbemängd, mer eller mindre lerhaltig finsand, en lokal som väl stämmer överens med danska fynd i komposthögar och drivbänksavfall. Arten har tidigare uppgivits för Dr (Palm 1961b:94). Beläggexemplaren (leg. Axel Olsson) därifrån har senare kontrollerats och befunnits vara honor, vilket gör att bestämningen måste betraktas som tvivelaktig, varför Dr nu strukits som fyndlandskap.

95. *S. receptus* L.Benick har befunnits vara synonym till *S. proditor* Er. (Lundberg 1968:69).

96. *S. glabellus* Thoms. är en mycket sällsynt art,

dock numera funnen ej blott i Sk utan också på Go (huvudön), i Up och Gä. På Go: Östergarnsberget är i ett *Cladium*-kärr 11.VI.1958 2 ex tagna, vilka höll till i en tuva av gräs som stack upp ovanför vattenytan (Huggert & Ulefors 1971:58); i Up och Gä (Nedre Dalälvsområdet nära Båtfors) 1 ex 23.IX.1973 och 1 ex 7.X.1975 vid sållning på sumpiga ställen (på ett av dem med al), där båda exemplaren togs tillsammans med *Atomaria reitteri* Löv. (Baranowski 1975:102, 1980a:31). På fastlandslokalerna är arten senare återfunnen.

S. gibbicollis J.Sahlb. är en mycket sällsynt, utpräglat nordlig art, som nu också är påträffad i Nb på sandigt underlag vid stranden av Tärendö älv ca 10 km söder om Masungsbyn (Lundberg 1966:53). Nya ex av arten har senare tagits på samma lokal samt även i To vid Abisko. De svenska djuren anses nu höra till underarten *S. g. subarcticus* Poppius.

97. *S. declaratus* skall nu heta *S. nanus* Steph.
S. simillimus skall nu heta *S. assequens* Rey.

98. *S. linnaniemii* Renk. har visat sig vara en synonym till *S. ampliventris* J.Sahlb.

S. lindbergi Renk. har visat sig vara en synonym till *S. atratulus* Er.

S. latipennis J.Sahlb. är en felskrivning av artnamnet, som skall vara *lativentris* J. Sahlb. Palm (1961b:98) försökte göra en utredning om arten, i brist på tillräckligt undersökningsmaterial dock utan att komma till säkert resultat. Sedermera har Puthz (1965:27) granskat alla finska exemplar, som i samlingarna ställts in med namnet *lativentris*, och därvid funnit att det enda säkra europeiska fyndet av denna art är en genitalundersökt hane (leg. Hellén) från Ivalo i finska Lappland (Li). Senare har ytterligare 2 ex tagits i norra Finland (Muona i.l.).

100. *S. salisburgensis* skall nu heta *S. intermedius* Rey. Den riktiga *S. salisburgensis* är en yngre synonym till *S. crassus* Stephens.

105. *S. ibericus* skall nu heta *S. oscillator* Rye. Denna *Stenus* synes nu vara godtagen som självständig art. Den är uppenbarligen hos oss mycket sällsynt och några nya svenska fynd efter 1961 föreligger ej.

106. *S. kiesenwetteri* Rosenhauer omnämndes ej tidigare (Palm 1961b) eftersom arten då ej var känd som nordisk. Den har emellertid i juni 1942 tagits av O. Renkonen på en översvämmad mosse vid Pitkajärvi ca 15 km söder om floden Swir i Sydkarelen (Kontkanen 1961). Fyndet är märkligt, emedan arten betraktas som typiskt västlig och ej är bekant från Baltikum.

S. kiesenwetteri är en stor, prydlig art, som är lätt att känna igen bl a på färgteckningen och som ej kan förväxlas med någon annan. Det är nämligen en *Hypostenus* med gulröda fläckar på täckvingarna och sägs leva i *Sphagnum*-myrar, särskilt där det växer *Juncus*.

108. *S. pubescens* Steph. Denna i Sverige tydligen sällsynta art är ännu blott funnen i Skåne. Tidigare kände man endast till Gunnar Israelsons fynd på flera lokaler i Hässleholms-trakten, där den senare återfunnits. Emellertid har arten i mars 1977 också påträffats vid Häckeberga i sydvästra Skåne på en sumpäng i samband med våröversvämning av denna (Baranowski & Sörensson 1978).

110. *S. brevipennis* Thoms. sågs tidigare som underart till *S. picipes*, men har numera, (t.ex. Freude et al 1964) upphöjts till självständig art. Detta sedan det upptäckts, att det finns en liten svårobserverad men konstant skillnad på aedeagus, vars penisspets hos *S. picipes* har vinkelhörn, medan den hos *S. brevipennis* är mer rundad. De omnämnda yttre detaljerna (Palm 1961b) är oftast tillräckliga för att skilja arterna åt. Säkra ex av *S. brevipennis* känner man hittills från Sk - Sö utom från GS.

113. *S. audax* J.Sahlb. tillkommer som ny för Sverige. Arten är högnordisk, förut känd från Finland och Norge och har 1966-68 tagits i ett 15-tal ex i Lu: Vietas av Bengt Ehnström, som meddelat oss detaljer om fyndet. *S. audax* är uppenbarligen mycket sällsynt och har ett speciellt levnadssätt. Arten har endast hittats på en enda myr vid bäckdrag i av grundvatten genomblötad *Sphagnum* framför allt omkring månadsskiftet juli-augusti. En lokal för *Diachelia* och *Elaphrus lapponicus* Gyll.) och där kortvingen *Quedius subunicolor* Korge ej var ovanlig. *S. audax* rör sig mycket trögt och är svår att upptäcka. Arten har nu också tagits i norra Finland vid Utsjoki (T. Clayhill i.l.).

116. *S. coarcticollis* skall nu heta *S. ludyi* Fauvel. *S. coarcticollis* Epp. har blivit feltolkad i de nordiska länderna och Mellaneuropa och är hittills endast känd från Bulgarien och Kaukasus (Puthz 1966b:121).

S. erichsoni skall nu heta *S. ochropus* Kiesw.

117. *Dianous* har felstavats i den nya katalogen (Lundberg 1986:59).

Litteratur

Baranowski, R. 1975. Några bidrag till kännedom om Coleopter-faunan vid Nedre Dalälven 1. - Ent. Tidskr. 96:97-115.

Baranowski, R. 1980a. Några bidrag till kännedom om Coleopter-faunan vid Nedre Dalälven 2. - Ibid. 101:29-42.

Baranowski, R. 1980b. Intressanta skalbaggsfynd 5. - Ibid. 101:99-106.

Baranowski, R. & Sörensson, M. 1978. Fångst av skalbaggar vid Häckeberga i Skåne. - Ibid. 99:19-23.

Dahlgren, G. 1953. Tre för Sverige nya skalbaggar. Ibid. 74:159.

Dahlgren, G. 1980. Oxytelus migrator, en ny svensk skalbagge. - Ibid. 101:45.

Dufberg, A. 1975. Några intressanta fynd av Coleoptera. - Entomologen 4:25-27.

Freude, H., Harde, K.W. Lohse, G.A. 1964. Die Käfer Mitteleuropas. Band 4. - Krefeld.

Gillerfors, G. 1982. Anteckningar om svenska skalbaggar. - Ent. Tidskr. 103:73-77.

Gillerfors, G. 1988. Skalbaggar införda till Sverige med importerad massaved. - Ibid. 109:42-45.

Hansen, M. & Mahler, V. 1985. Nogle billerarter nye for den danske fauna (Coleoptera). - Ent. Meddr. 53:1-23.

Hansen, V. 1969. Biller XXVI. Andet tillaegsbind. Danmarks Fauna 78. - Köbenhavn.

Horion, A. 1963. Faunistik der mitteleuropäischen Käfer IX. Staphylinidae 1. Teil. - Überlingen-Bodensee.

Huggert, L. 1974. Anteckningar om Coleoptera. - Ent. Tidskr. 95:100-106.

Huggert, L. & Ulefors, S.O. 1971. Anteckningar om svenska skalbaggar. - Ibid. 92:54-65.

Israelson, G. 1978. Genitalier hos några nordiska arter av Thinobius s. str. (Col. Staphylinidae). - Ibid. 99:119-120.

Klefbeck, E. & Sjöberg, O. 1960. Catalogus Insectorum Sueciae XVI. Coleoptera. - Lund.

Kontkanen, P. 1961. Referat från månadssammanträde 3.XI.60. - Ann. Ent. Fenn. 27:218.

Leiler, T.E. & Prütz P. 1977. För Medelpad nya skalbaggar. - Ent. Tidskr. 98:132.

Linnman, N. 1963. Om skalbaggsfaunan på Karlsöarna. - Opusc. Ent. XXX:183-210.

Linnman, N. 1965. Några skalbaggsfynd. - Ent. Tidskr. 86:24-27.

Lohse, G.A. 1953. Eine neue Lesteva des nördlichen Mitteleuropa. - Ent. Medd. XXVI:587-590.

Lohse, G.A. 1960. Neuheiten der deutschen Käferfauna VII. - Ibid 56:32-40.

Lohse, G.A. 1978. Neuheiten der deutschen Käferfauna XI. - Ibid. 74:6-20.

Lohse, G.A. 1984. Nachtrag zum Verzeichnis der mitteleuropäischen Käfer. 14 - Ibid. 80:143-152.

Lundberg, S. 1966. Bidrag till kännedom om svenska skalbaggar 9. - Ent. Tidskr. 87:50-55.

Lundberg, S. 1968. Stenus receptus L. Benick synonym till S. proditor Er. - Ibid. 89:64-70.

Lundberg, S. 1969. Några för Sveige nya skalbaggar 2. - Ibid. 90:213-216.

Lundberg, S. 1972a. Bidrag till kännedom om svenska skalbaggar 13. - Ibid. 93:42-56.

Lundberg, S. 1972b. Catalogus Insectorum Sueciae XVI. Additamenta IV. - Ibid. 93:169-182.

Lundberg, S. 1978. Bidrag till kännedom om svenska skalbaggar 17. - Ibid. 99:31-34.

Lundberg, S. 1980. Fynd av för Sveige nya skalbaggar rapporterade under åren 1978-79. - Ibid. 101:91-93.

Lundberg, S. 1982a. Fynd av för Sveige nya skalbaggar rapporterade under åren 1980-81. - Ibid. 103:51-53.

Lundberg, S. 1982b. Bidrag till kännedom om svenska skalbaggar 21. - Ibid. 103:137-139.

Lundberg, S. 1986. Catalogus Coleopterorum Sueciae. - Stockholm.

Lundberg, S. 1991. Catalogus Coleopterorum Sueciae 1986 - tillägg 2. - Ent. Tidskr. 112:33-37.

Lundblad, O. 1953. Anteckningar om intressanta eller mindre kända coleoptera. - Ibid. 74:17-22.

Löbl, I. 1961. Oxytelus tetratoma Czwl. in der Tschechoslowakei. - Ac. Rer. Natur. Mus. Slov. Bratislava vol VII:136-137.

Mahler, V. 1987. Sjette tillaeg til "Fortegnelse over Danmarks biller" (Coleoptera). - Ent. Meddr. 54:181-235.

Muona, J. 1978. Two new Staphylinid beetles from Northern Europe (Coleoptera, Staphylinidae). - Not. Ent. 58:125-126.

Nilsson, O. & Lundberg, S. 1985. Strandlevande skalbaggar vid Öre älv. - Ent. Tidskr. 106:27-37.

Palm, T. 1948. Svensk insektfauna 9 Skalbaggar, Staphylinidae häfte 1. - Stockholm.

Palm, T. 1955. Coleoptera med isolerad nordeuropeisk förekomst i Sverige. - Opusc. Ent. XX:105-131.

Palm, T. 1961a. Die schwedischen Arten der Gattung Geodromicus Redtb. mit Beschreibung einer neuen Art. - Ibid. XXVI:153-157.

Palm, T. 1961b. Svensk insektfauna 9 Skalbaggar, Staphylinidae häfte 2. - Stockholm.

Palm, T. 1962. Bidrag till kännedom om svenska skalbaggars biologi och systematik 42-47. - Ent. Tidskr. 83:184-198.

Palm, T. 1963a. Markskalbaggar på en skånsk mjälalokal. - Opusc. Ent. XXVII:111-120.

Palm, T. 1963b. Bidrag till kännedomen om svenska skalbaggars biologi och systematik 51-53. - Ent. Tidskr. 84:234-241.

Palm, T. 1966. Anteckningar om svenska skalbaggar XVII. - Ibid. 87:113-116.

Palm, T. 1967. Anteckningar om svenska skalbaggar XVIII. - Ibid. 88:110-114.

Persson, B. 1975. Förteckning över nyfynd av skalbaggar i några landskap. - Ibid. 96:65-67.

Puthz, V. 1965. 6. Beitrag zur Kenntnis der Steninen. - Mitt. Deutsch. Ent. Gesellschaft 24, Hft. 2:25-30.

Puthz, V. 1966a. 13. Beitrag zur Kenntnis der Steninen. - Ent. Blätter 62:11-120.

Puthz, V. 1966b. 29. Beitrag zur Kenntnis der Steninen. - Nachrichtenblatt der Bayerischen Entomologen 15:117-126.

Puthz, V. 1967a. 38. Beitrag zur Kenntnis der Steninen. - Mitt. Zool. Museum in Berlin. Band 43, Hft.2:285-309.

Puthz, V. 1967b. 44. Beitrag zur Kenntnis der Steninen. - Ann. Ent. Fenn. 33:226-256.

Silfverberg, H. 1979. Enumeratio Coleopterorum Fennoscandiae et Daniae. - Helsinki.

Smetana, A. 1960. Eine neue Art der Gattung Thinobius Kiesw. aus Norwegen (Col. Staphylinidae). - Norsk Ent. Tidskr. 11:141-144.

Tottenham, C.E. 1954. Handbooks for the Identification of British Insects, Vol. IV, Part 8(a) - London, 79 pp.

Uhlig, M. 1981. Beiträge zur Faunistik der Staphylinidae 4. Das Naturschutzgebiet "Rietzer See" bei Brandenburg. - Fauna Abhandl. Staatl. Museum für Tierkunde in Dresden B.8, Nr. 16:147-176.

Femte Svenska ENTOMOLOGMÖTET

Entomologiska Föreningen i Stockholm inbjuder till det Femte Svenska Entomologmötet och årsstämma för Sveriges Entomologiska Förening på *Kaggeholms Folkhögskola på Ekerö,* ca 20 km väster om Stockholms city, *15–17 juli 1994.*

Anmälan kan göras när särskild inbjudan och anmälningsblanketter skickas ut via lokalföreningarna under början av 1994.

Programmet kommer att innehålla såväl föredrag, stämmoförhandlingar som exkursioner till områden på en eller flera Mälaröar. Tema kring evertebrater i kulturlandskapet planeras utifrån föredrag och posters om intresset är tillräckligt stort, annars är teman valfria.

Möjligheter för intresserade att hålla föredrag kommer att finnas, liksom även möjligheter att ställa ut posters. Maxtid för föredrag är planerad att vara 15 eller 20 minuter.

Mat och logi kommer att ordnas på Folkhögskolan. Prisnivå för helinackordering ca 180–300:– per dygn beroende på standard.

Intresserade kan också ta kontakt med Håkan Elmquist (v. ordf.), tfn 0159-12595 (hem) eller med Bert Gustafsson (sekr.), 08-6664089 (arb) för mer information och anmälningsblanketter.

HJÄRTLIGT VÄLKOMMEN TILL EKERÖ OCH STOCKHOLM 1994!

Kaggeholms Folkhögskola, Ekerö.